

شعرهایی برای شهید «هنیه»

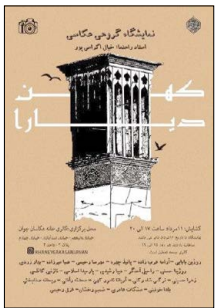
شبیه حاج قاسم بودی، اسماعیل ما بودی
تورا قابیلیان کشتند تو هایل ما بودی
سراپای وجود عطر قرآن داشت اسماعیل!
شهادت را کدامین آیه از تنزیل ما بودی؟
سلام... بازوی رشید مردم غزه!
شما بازوی برحق خدا، سچیل ما بودی
فلسطینی چه فرقی می کند با قوم ایرانی
توای یوسف ترین ای ایلیا از ایل ما بودی
بخوان قرآن بخوان بی سربخوان این بار اسماعیل!
که صوت عرشی و بارانی تر تیل ما بودی
علیرضا قزوه

گرچه صد داغ و هزاران غم سنگین داریم
چشم آُمید به فردای فلسطین داریم
قدس از سیطره کُفر هائی می گردد
عاقبت حاجت مظلوم رومی گردد
آفتاب از پس این ابر برون می آید
نوبت عاشقی و فصل جنون می آید
قدس از اداترین شهر جهان خواهد شد
(نفس یاد صبا مشک فشان خواهد شد)
خنجر از پشت زدن حبله و ترفند شماست
قبله اول عشق است که در بند شماست
بهر اسید که مهدی (عج) ز سفر می آید
صبر ایوبی این قوم به سر می آید
خالی از عاطفه اید و تهی از احساسید
بهر اسید شمای که خدا شناسید
بهر اسید از این آه که دامنگیر است
به خود آید که فردای قیامت یدر است
به خود آید خدا ناظر اعمال شماست
آتش دوزخ در دیده دجال شماست
نحس در طالعئان است که قایل شوید
حققتان است گرفتار ابابیل شوید
گرچه ابری ست هوا و شیمان تاریک است
اندکی صبر عزیزان که سحر نزدیک است
می رسد جمعه موعود و سواری از راه
«هر که دارد هوس کرب و بلا بسم...»
رضانیکو کار

نمی گریم که می ترسم جهان را سیل بردارد
قرار است این بنا را صور اسرافیل بردارد
اگر چه رفت «اسماعیل» اما می رسد روزی
که دنیا را اسرا ساز باز اسماعیل بردارد
هدر گر نخواهد رفت این خون ها و نزدیک است
که سیلابی شود و خاک اسرائیل بردارد
برای قتل موسی رفت و فرعون و خدای خواست
که موسی مرده فرعون را از نیل بردارد
مهران پوپل، شاعر افغانستانی

هنرهای تجسمی

برگزاری نمایشگاه عکس «کهن دیارا»

نمایشگاه گروهی
عکس «کهن دیارا»
پنجشنبه یازدهم
مردادماه ۱۴۰۳
در گالری خانه
عکاسان جوان
افتتاح می شود.
به گزارش صبا
به نقل از روابط

عمومی خانه عکاسان جوان، نمایشگاه گروهی
عکس «کهن دیارا» در برگیرنده آثار ۲۰ هنرمند
جوان است. این نمایشگاه تا روز سه شنبه شانزدهم
مرداد ۱۴۰۳ ساعت ۱۹ در خانه عکاسان جوان
دایر است و هنردوستان می توانند با مراجعه به این
گالری واقع در یوسف آباد، خیابان چهارم، پلاک ۳،
طبقه دوم واحد ۳ از این آثار دیدن کنند.

نسب/نصب

نسب به ابیات آغازین قصیده گفته می شود که
در بردارنده اشعاری لطیف درباره وصف معشوق
و عشق ورزی و احوال عاشق است، نیز به معنی
«صاحب نسب و اصل» است؛
نی نی به جای خویش نسبی می کند/ نعتی است
زان دلبر و کعبه است دلبرش/ خاقانی (۲۱۹)
نصب به معنی «بهره، حصه» و «قسمت هر کس از
سرنوشت» است؛
بدبختی نصب همه مردم و نیک بختی بهره چند
تن بیش نیست. (نقیسی نمونه هایی از نثر فصیح
معاصر ۲۴۰)

برگرفته از کتاب «فرهنگ در ست نویسی
سخن» تألیف استاد حسن انوری

محمد سرور رجایی؛ چریک نستوه زبان و ادب فارسی

گفت و گوی خراسان با استادان محمد کاظم کاظمی و مصطفی محدثی خراسانی درباره شخصیت، آثار و خدمات ارزشمند زنده یاد محمد سرور رجایی، شاعر و فعال فرهنگی نامدار اهل افغانستان در سالروز درگذشت او

الیه آرانیان

calture@khorasannews.com

۲۶ ساله بود که از افغانستان به ایران مهاجرت کرد. محمد سرور رجایی، شاعر، نویسنده و فعال فرهنگی، پس از حضور در ایران، خیلی زود با شاعران و اهالی ادبیات ایران و افغانستان ارتباط پیدا کرد که نتیجه این دوستی و همدلی،

تاسیس خانه ادبیات افغانستان در حوزه هنری بود. محمد سرور رجایی در دوران زندگی پر بار خود فعالیت های متعددی برای پاسداشت زبان فارسی و پیوند و همدلی دولت ایران و افغانستان انجام داد و در این راه، آثار مهمی در قالب شعر، داستان و روایت منتشر کرد که از جمله آن ها می توان به کتاب های «گل های باغ کابل»، «در آغوش قلب ها»، «از دشت لیلی تا جزیره مجنون» و «گرگ های مهربان کوه تخت» اشاره کرد. چند ماه بعد از

درگذشت زنده یاد رجایی (مرداد ۱۴۰۰)، کتابی به نام «خون شریکی» که در برگیرنده مجموعه یادداشت های مطبوعاتی این شاعر و نویسنده است، با تنظیم و گردآوری پژمان عرب به چاپ رسید. سال گذشته هم دفتر دوم این مجموعه منتشر شد. محمد سرور رجایی در یادداشت هایش به این باور شخصی خود اشاره کرده است که مردم افغانستان و ایران بر «سفره مشترک فرهنگ» نشسته و از همدلی به «خون شریکی» رسیده اند. این فعال

رجایی، حلقه وصل ادب ایران و افغانستان

مصطفی محدثی خراسانی که سابقه دوستی و همکاری دیرینه با زنده یاد محمد سرور رجایی در حوزه هنری دارد، درباره دوران آشنایی با این چهره فرهنگی و خاطراتش از او می گوید: «در همان سال های اول که از مشهد به تهران آمدم، با ایشان آشنا شدم. من مسئولیت مجله شعر را در حوزه هنری داشتم و ایشان متولی دفتر ادبیات افغانستان بودند. تواضع، فروتنی، پشتکار و مهربانی ایشان به دلم می نشست و خیلی زود با هم دوست شدیم. من در اکثر برنامه های فرهنگی در تهران سعی می کردم به کمک آقای رجایی، اهل ادب افغانستان را دعوت کنم. از جمله وقتی سه دوره دبیری کنگره شعر برای شهید مطهری را به عهده داشتم، آقای رجایی خیلی به من کمک کرد و حدود ۵۰ نفر از اهالی ادبیات افغانستان را برای این سه دوره کنگره دعوت کرد. آن وجود نازنین هم حلقه وصل ادب افغانستان و مهاجران بود و هم حلقه وصل جامعه ادب ایران و افغانستان. جای خالی ایشان را کسی دیگر نتوانست پر کند. آقای محمد کاظم کاظمی قبلا در مشهد این نقش را داشته اند، ولی جایگاه ایشان به دلیل تسلط بر حوزه تمدنی زبان فارسی بیشتر نخبگانی است. آقای رجایی به میدان آمده بود و با کار میدانی و وقت گذاشتن و رابط شدن برای تسهیل بعضی مشکلات مهاجران، نقشی را ایفا کرد که دیگر مانند ایشان کسی را ندیدم.»

مصطفی محدثی خراسانی، تلاش زنده یاد رجایی در رفع مشکلات افغانستانی ها در ایران و نیز تبیین جایگاه آن ها در جنگ تحمیلی را مقدس می داند: «دغدغه آقای رجایی مقدس بود. او تلاش می کرد بر برخی سوء تفاهم هایی که بین افغانستانی و ایرانی ها به وجود می آمد، رفع و دل ها را به هم نزدیک کند و به همین دلیل هم به سراغ موضوع نقش افغانستانی ها در جنگ تحمیلی و آن کشید و تحمیلی و ارزشمند (از دشت لیلی تا جزیره مجنون) رفت.»

رفتن تا قله آبها

نگاهی به کتاب «فره کولی» اثر مهدی حاتمی

حیدر کاسی

calture@khorasannews.com

«فره کولی» دومین کتاب مهدی حاتمی شاعر چنارانی است که توسط انتشارات مروارید در تابستان امسال چاپ شده است. حاتمی با کتاب او لش در سال ۱۳۹۶ برنده دوازدهمین دوره جایزه شعر خبرنگاران شد. در مجموعه «فره کولی» مهدی حاتمی سعی می کند در اغلب شعر هایش، تعادل در هنجار گریزی، آشنایی زدایی، بازی های زبانی و دیگر تکنیک های رایج در شعر امروز را رعایت کند. او اساسا شاعر معنا گریزی نیست و شعرش هم بر پایه همین تفکر چندان شعر پیچیده ای نمی تواند باشد:

«خودم را پرندۀ ای می بینم / که بال در شادی دیدارت می شوید / خودش را که بتکاند / جهانی را خیس می کند»
سادگی و برقراری ارتباط با مخاطب به شکلی کاملا بی واسطه و دور از تکلّفات و تصنعات پیچیده در این شعر و شعر بعدی کتاب دیده می شود:

«چرا خاطره ها در باران خیس اند / در گند مزار سعی می کنند پرندۀ باشند / صدای کبکی را می شناسند / و گذشتن از دره بر آن ها تأثیر دارد»

کلمه ها به عنوان ابزاری در اختیار شاعر قرار می گیرند تا ارتباطش با مخاطب را حفظ کنند نه واسطه ای که بین آن ها فاصله بیندازد. علاوه بر سادگی در نگارش، ترجیح محتوای فرم در شعر حاتمی آن قدر اهمیت دارد که بدون مکث و یک نفس می توان شعرها را خواند و از ابهام یاد چهار سر گیجه ای از نوع هیچ کاکشی نشد:

«دستم در این تابستان بزرگ / اگر به بلند ترین شاخه گیلان برسد / آخرین خاطره کودک می امارا / در باغ های

کار گری / فراموش خواهیم کرد،

باز گشت به خاطره های سیاه سفید

از ویژگی های دیگر کتاب توجه شاعر به بومی گرای است: «هر بار که چاقو فرود می آید بر چغندر / یادی زخم می خورد / یاد در سحر دیوانه است / من در سحر دیوانه ام / هر کپه چغندر / گورستان عشق های مرده است»

خواسته ناخواسته کلماتی که جغرافیا و بوم و بر زندگی شاعر را بر جسته می کنند و باعث می شوند شعرها به اصلالت نزدیک شوند در کتاب «فره کولی» به شکلی واضح دیده می شوند، مثل ویژگی «کرد بودن» شاعر که در چندین و چند شعر تکرار شده است: «مادر بزرگ من یک زن کرد است / چادرش را که به کمرش می بندد / باد از حرکت می ایستد... یا: «تقصیر خودم بود آن قدر کوچک باشم / که نتوانم به کردی به مادرم گفته باشم دوست دارم...»

بومی گرای در شعر می تواند به یک ویژگی

معرفی کتاب

روش های تفسیر متن نمایشی

کتاب «تفسیر متن نمایش نامه، تعمق و تحلیل» نوشته آنتوان فلیتوس با ترجمه علی اکبر علیزاده توسط نشر نمائز به چاپ رسیده است. در این مطلب ضمن معرفی نویسنده، بخش های مختلف کتاب را بررسی کرده ایم. آنتوان فلیتوس، منتقد ادبی و نظریه پرداز فرانسوی است که به عنوان کارگردان تئاتر نیز شناخته می شود. نمایش های «مکتب»، «دولت مردان»، «امادام بوفاری» از مهم ترین آثار او به عنوان کارگردان است که با رویکردی نوآورانه به صحنه رفته و زمینه شهرت فلیتوس را فراهم آوردند.

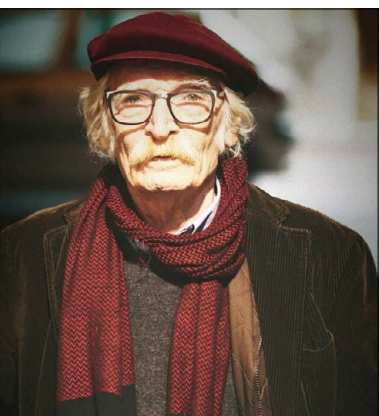
۳ روش تحلیل در یک کتاب

این کتاب سه روش تحلیل نمایش نامه را در سه بخش بیان می کند. در بخش اول به مباحثی از واکنش ذهنی، شهودی و اولیه می پردازد که با عنوان «تعمق و واکنش شهودی» تعریف شده است. در بخش دوم روی روش های متعارف سنتی / عقلانی تحلیل، تأکید می کند که بیشتر براد تحلیل نمایش های خطی و کلاسیک مورد استفاده قرار گرفته و با عنوان «تحلیل فرمالیستی» معرفی شده است. بخش سوم کتاب نیز با تأمل در باب روش هایی جایگزین برای متون غیر خطی که با عنوان «تفسیر نمایش نامه غیر خطی» تعریف شده است، تلاش می کند تا راهی برای تحلیل متون مدرن و پست مدرن و... را پیش پای مخاطبان بگذارد. با این همه نویسنده در بخش چهارم این کتاب که با عنوان «واکنش به متن» معرفی شده، تلاش کرده است تا مخاطبان اثر را که دانشجویان پژوهشگران و علاقه مندان به تئاتر هستند، با خود مواجه کند.

نویسنده: حامد قریب
منبع: پایگاه اطلاع رسانی ایران تئاتر

دیدار با خالق رمان کلیدر

به مناسبت هشتاد و چهارمین زادروز استاد محمود دولت آبادی نویسنده سرشناس خراسانی، روز دوشنبه ۱۵ مرداد ساعت ۱۸ مراسم بزرگداشتی در سالن فردوسی خانه اندیشمندان علوم انسانی برگزار می شود. محمود دولت آبادی یکی از نویسندگان جریان ساز چند دهه اخیر است. نویسنده ای که با رمان ها و نمایش نامه هایش به خوبی توانسته است داستان نویسی ایران را به دیگر کشورهای جهان معرفی کند. محمود دولت آبادی (زاده ۱۰ مرداد ۱۳۱۹ در سبزوار) نویسنده ایرانی است. رمان ده جلدی کلیدر مشهورترین اثر اوست. شهرت رمان های او سال های سال است که مرزهای ایران را در نور دیده و برخی از آثار دولت آبادی به چندین زبان برگردانده شده و به چاپ رسیده اند. او همچنین چندین نمایش نامه و فیلم نامه نوشته است و آثار اقتباسی از رمان های او نیز کم نیستند. دولت آبادی در سال ۲۰۱۳ بر گزیده جایزه ادبی «یان میخالسکی سوئیس» شد و در سال ۲۰۱۴ جایزه «شوالیه ادب و هنر فرانسه» را دریافت کرد. اگرچه دولت آبادی تا امروز بیش از سی کتاب داستان، رمان و نمایش نامه نوشته است اما از میان این آثار رمان های کلیدر و جای خالی سلوچ مشهورترند.

راهکارهایی برای فهم آثار نمایشی

«تفسیر متن نمایش نامه، تعمق و تحلیل» نوشته آنتوان فلیتوس با ترجمه علی اکبر علیزاده توسط نشر نمائز به چاپ رسیده است. در این مطلب ضمن معرفی نویسنده، بخش های مختلف کتاب را بررسی کرده ایم. آنتوان فلیتوس، منتقد ادبی و نظریه پرداز فرانسوی است که به عنوان کارگردان تئاتر نیز شناخته می شود. نمایش های «مکتب»، «دولت مردان»، «امادام بوفاری» از مهم ترین آثار او به عنوان کارگردان است که با رویکردی نوآورانه به صحنه رفته و زمینه شهرت فلیتوس را فراهم آوردند.

روش های تفسیر متن نمایشی

کتاب «تفسیر متن نمایش نامه، تعمق و تحلیل» یکی از مهم ترین آثار فلیتوس است. او در این کتاب به بررسی روش های مختلف تفسیر متن های نمایشی می پردازد و روی این اصل تأکید می کند که صرفا یک نوع خاص تحلیل، مناسب همه نمایش نامه ها نیست. فلیتوس با یاد کردن از کتاب هایی که پیش از این اثر با موضوع تحلیل متن نوشته شده، معتقد است که این آثار به طرز آرا دهند ه ای شبیه به هم هستند. در واقع او تلاش کرده تا در یک فرایند کار گاهی که با مشارکت و باز خوردهای هنر جویانش همراه بوده است، انواع مختلفی از تحلیل متن های نمایشی گوناگون را پیش چشم مخاطبان بگذارد.

۳ روش تحلیل در یک کتاب

این کتاب سه روش تحلیل نمایش نامه را در سه بخش بیان می کند. در بخش اول به مباحثی از واکنش ذهنی، شهودی و اولیه می پردازد که با عنوان «تعمق و واکنش شهودی» تعریف شده است. در بخش دوم روی روش های متعارف سنتی / عقلانی تحلیل، تأکید می کند که بیشتر براد تحلیل نمایش های خطی و کلاسیک مورد استفاده قرار گرفته و با عنوان «تحلیل فرمالیستی» معرفی شده است. بخش سوم کتاب نیز با تأمل در باب روش هایی جایگزین برای متون غیر خطی که با عنوان «تفسیر نمایش نامه غیر خطی» تعریف شده است، تلاش می کند تا راهی برای تحلیل متون مدرن و پست مدرن و... را پیش پای مخاطبان بگذارد. با این همه نویسنده در بخش چهارم این کتاب که با عنوان «واکنش به متن» معرفی شده، تلاش کرده است تا مخاطبان اثر را که دانشجویان پژوهشگران و علاقه مندان به تئاتر هستند، با خود مواجه کند.

نویسنده: حامد قریب
منبع: پایگاه اطلاع رسانی ایران تئاتر